

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА ТА ПОРІВНЯЛЬНОГО ПРАВОЗНАВСТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан юридичного факультету
Лазур Я.В.
«19» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Освітня програма	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Конституційне право України» для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 Цивільна безпека спеціальності 262 Правоохоронна діяльність освітньої програми **Правоохоронна діяльність**.

Розробники: **Фрідманський Р.М.**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»; **Бисага Ю.М.**, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ»; **Белов Д.М.**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного права та порівняльного правознавства ДВНЗ «УжНУ».

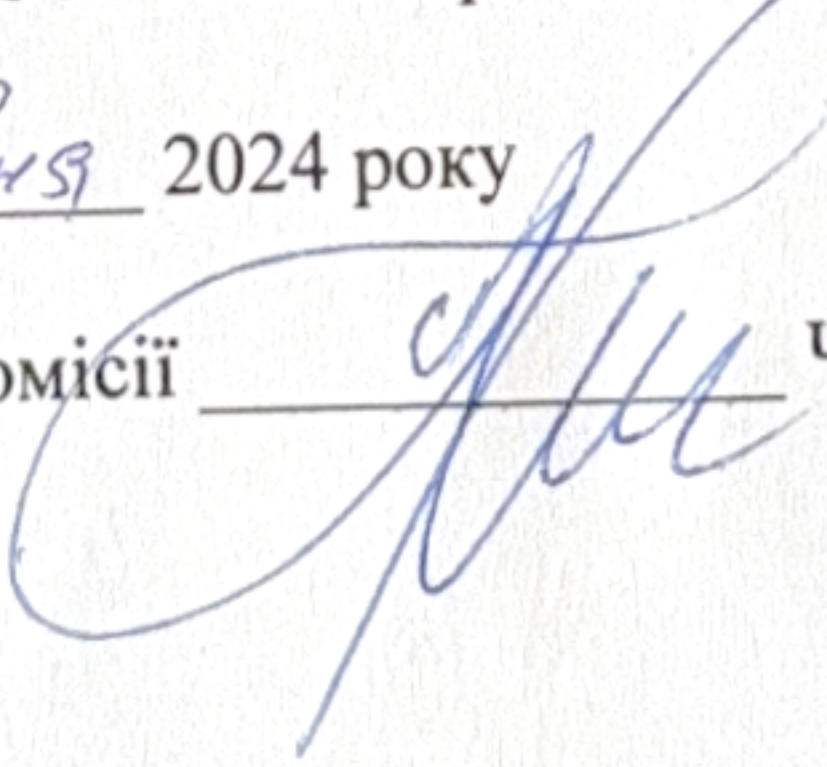
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *конституційного права та порівняльного правознавства*.

протокол № 13 від «19» серпня 2024 року

Завідувач кафедри Бисага Ю.М.

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 8 від «19» серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії Черевко П.П.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування Показників очна / заочна	Розподіл годин за навчальним планом	
	Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4 / 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120 / 120	1	1
Кількість модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4,2 аудиторних – 72 / 60 самостійної роботи – 48 / 42	1	1
	Лекції:	
	38	10
	Практичні (семінарські):	
	34	8
Вид підсумкового контролю: екзамен – 1/1	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	48	42

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни “Конституційне право України” є

- допомогти студентам в опануванні системою знань з Конституційного права України;
- акцентувати увагу студентів на складних теоретичних та практичних проблемах конституційного будівництва, а у зв'язку з цим запропонувати їм знайти шляхи та методи їх розв'язання;
- на основі конкретно-предметного матеріалу сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів;
- на практичних заняттях виробити у студентів вміння тлумачити нормативно-правові акти;
- сприяти еволюційному засвоєнню студентами основ методики нормотворчого процесу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни “Конституційне право України” є

1. З'ясування як загальних цінностей Конституційного права, так і важливих його складових (інститутів).
2. Творче засвоєння найбільш важливого джерела Конституційного права – Конституції України та інших джерел.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність і готовність особи розв'язувати задачі і проблеми у галузі правоохоронної діяльності із поглибленим рівнем знань та вмінь, достатніх для вирішення проблемних професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, забезпечення публічної безпеки.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК – 1)
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК – 2)
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК – 5)
- усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем (ЗК – 6)
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК – 8)
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод (ЗК – 10)
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК – 11)

Фахові компетентності:

- усвідомлення функцій держави, форм реалізації цих функцій, правових основ правоохоронної діяльності; дотримання основних принципів реалізації правоохоронної функції держави (ФК – 1)
- здатність професійно оперувати категоріально - понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності (ФК – 3)
- здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності (ФК – 4)
- здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел (ФК – 5)

- здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (ФК – 6)
- здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти (ФК – 10)

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право України» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 1 Історія та культура України
- ОК 7 Теорія та історія держави і права

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Конституційне право України», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти історичний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.	ПРН 1
Організувати культурний діалог на рівні, необхідному для ефективної професійної діяльності.	ПРН 2
Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.	ПРН 3
Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки	ПРН 4
Розуміти принципи і мати навички етичної поведінки, соціально відповідальної та свідомої діяльності у сфері правоохоронної діяльності.	ПРН 6
Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.	ПРН 8
Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.	ПРН 10
Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи	ПРН 11
Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Конституційне право України»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:	ПРН 1
• обумовлений теоретичний обсяг з Конституційного права України	ПРН 2
• норми Конституції України;	ПРН 3
• конституційно-правові інститути;	ПРН 4
• джерела конституційного права.	ПРН 6
• конституційні положення організації та функціонування	

<p>законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні</p> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • правильно тлумачити норми Конституції України; • аналізувати конституційно-правові інститути; • коментувати джерела конституційного права. • застосовувати конституційні норми для вирішення конкретних практичних ситуацій (казусів); • використовувати конституційно-правові процедури захисту прав і свобод людини і громадянина 	<p>ПРН 8 ПРН 10 ПРН 11 ПРН 14</p>
---	---

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; виконання індивідуальних та групових теоретико-прикладних завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи студента; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік (іспит).

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Конституційне право України» насамперед на основі прослуханого лекційного матеріалу; поглиблене вивчення окремих питань передбачених тем (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, в тому числі правозастосовного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед іспитом тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами, задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, в системі Moodle та за допомогою платформ Google (Google Meet, Classroom тощо).

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти залік (іспит), – 35 балів);

- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з врахуванням результатів поточного контролю;

- підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового заліку (іспиту), відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: I семестр – залік, II семестр - іспит.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Конституційне право України» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та семінарських заняттях (зокрема, активна участь у дискусії та презентації матеріалу), написання реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	60	100
10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	60	100
8	8	8	8	8		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	40	5	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Письмова контрольна робота		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота		60		60
Разом	4	100	5	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Конституційне право України: поняття та правова основа. Основи конституційного ладу України. Правовий статус особи в Україні. Форми безпосередньої демократії. Поняття органів державної влади.	Поняття конституційного права. Конституційне право України як галузь права.
	Конституція України як основне джерело конституційного права України. Основи конституційного ладу України.
	Громадянство України. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в Україні.
	Форми безпосередньої демократії в Україні. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні.
Модуль 2. Парламент України. Глава держави. Органи виконавчої та судової влади. Територіальний устрій держави. Місцеве самоврядування в Україні. Конституціоналізм.	Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України. Конституційно-правовий статус Народного депутата України. Органи виконавчої влади в Україні.
	Конституційно-правовий статус Президента України.
	Конституційно-правові основи здійснення правосуддя. Конституційний Суд України.
	Територіальний устрій України. Місцеве самоврядування в Україні.
	Конституційно-правова реформа в Україні. Конституціоналізм як категорія конституційного права України.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-ий семестр					
Модуль 1. Конституційне право України: поняття та правова основа. Основи конституційного ладу України. Правовий статус особи в Україні. Форми безпосередньої демократії. Поняття органів державної влади.					
Тема 1. Поняття конституційного права. Конституційне право України як галузь права.	13	4	4		5
Тема 2. Конституція України як основне джерело конституційного права України. Основи конституційного ладу України.	13	4	4		5
Тема 3. Громадянство України. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в Україні.	15	6	4		5
Тема 4. Форми безпосередньої демократії в Україні. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні.	13	4	4		5
Разом за модуль	54	18	16		20
Модуль 2. Парламент України. Глава держави. Органи виконавчої та судової влади. Територіальний устрій держави. Місцеве самоврядування в Україні. Конституціоналізм.					
Тема 5. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України. Конституційно-правовий статус Народного депутата України. Органи виконавчої влади в Україні.	14	4	4		6
Тема 6. Конституційно-правовий статус Президента України.	14	4	4		6
Тема 7. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя. Конституційний Суд України.	14	4	4		6
Тема 8. Територіальний устрій України. Місцеве самоврядування в Україні.	13	4	4		5
Тема 9. Конституційно-правова реформа в Україні. Конституціоналізм як категорія конституційного права України.	11	4	2		5
Разом за модуль	66	20	18		28
Разом за семестр	120	38	34		48
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120				
	Форма навчання: заочна				
	Усього	у тому числі			
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-ий семестр					
Модуль 1. Конституційне право України: поняття та правова основа. Основи конституційного ладу України. Правовий статус особи в Україні. Форми безпосередньої демократії. Поняття органів державної влади.					
Тема 1. Поняття конституційного права. Конституційне право України як галузь права.	12	1	1		10

Тема 2. Конституція України як основне джерело конституційного права України. Основи конституційного ладу України.	12	1	1			10
Тема 3. Громадянство України. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в Україні.	12	1	1			10
Тема 4. Форми безпосередньої демократії в Україні. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні.	12	1	1			10
Разом за модуль	48	4	4			40
Модуль 2. Парламент України. Глава держави. Органи виконавчої та судової влади. Територіальний устрій держави. Місцеве самоврядування в Україні. Конституціоналізм.						
Тема 5. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України. Конституційно-правовий статус Народного депутата України. Органи виконавчої влади в Україні.	16	2	1			13
Тема 6. Конституційно-правовий статус Президента України.	14	1	1			12
Тема 7. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя. Конституційний Суд України.	14	1				13
Тема 8. Територіальний устрій України. Місцеве самоврядування в Україні.	14	1	1			12
Тема 9. Конституційно-правова реформа в Україні. Конституціоналізм як категорія конституційного права України.	14	1	1			12
Разом за модуль	72	6	4			62
Разом за семестр	120	10	8			102

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Поняття конституційного права. Конституційне право України як галузь права.	4	1
2.	Тема 2. Конституція України як основне джерело конституційного права України. Основи конституційного ладу України.	4	1
3.	Тема 3. Громадянство України. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в Україні.	4	1
4.	Тема 4. Форми безпосередньої демократії в Україні. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні.	4	1
5.	Тема 5. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України. Конституційно-правовий статус Народного депутата України. Органи виконавчої влади в Україні.	4	1
6.	Тема 6. Конституційно-правовий статус Президента України.	4	1
7.	Тема 7. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя. Конституційний Суд України.	4	
8.	Тема 8. Територіальний устрій України. Міське самоврядування в Україні.	4	1
9.	Тема 9. Конституційно-правова реформа в Україні. Конституціоналізм як категорія конституційного права України.	2	1
Разом		38	8

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Поняття конституційного права. Конституційне право України як галузь права.	5	10
2.	Тема 2. Конституція України як основне джерело конституційного права України. Основи конституційного ладу України.	5	10
3.	Тема 3. Громадянство України. Конституційне закріплення прав, свобод і обов'язків людини і громадянина в Україні.	5	10
4.	Тема 4. Форми безпосередньої демократії в Україні. Конституційно-правові основи організації та здійснення державної влади в Україні.	5	10
5.	Тема 5. Законодавча влада в Україні. Верховна Рада України – Парламент України. Конституційно-правовий статус Народного депутата України. Органи виконавчої влади в Україні.	6	13
6.	Тема 6. Конституційно-правовий статус Президента України.	6	12
7.	Тема 7. Конституційно-правові основи здійснення правосуддя. Конституційний Суд України.	6	13
8.	Тема 8. Територіальний устрій України. Міське самоврядування в Україні.	5	12
9.	Тема 9. Конституційно-правова реформа в Україні. Конституціоналізм як категорія конституційного права України.	5	12
Разом		48	102

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА (15-20)

Основна література

1. Алмаші І.М. Реалізація прав людини в Україні: монографія. Ужгород: Видавничий центр Закарпатського інституту ім. А. Волошина ПрАТ ВНЗ «МАУП», 2015. 226 с.
2. Белов Д.М. Парадигма українського конституціоналізму: монографія. В. Березний: РК «Євростандарт», 2011. 400 с.
3. Бисага Ю.М. Право на судовий захист: конституційно-правовий аспект: монографія. Ужгород : Гельветика, 2015. 207 с.
4. Заборовський В.В. Правовий статус адвоката в умовах становлення незалежної адвокатури України: монографія. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 900 с.
5. Конституційне право України (Присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»): підручник / за заг. ред. І. М. Алмаші, М. М. Алмаші, І. М. Берназюк та ін. Вид. 11-те перероб., та допов. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
6. Натуркач Р.П., Бисага Ю.М., Белов Д.М. Виборче право в правовій системі України: монографія. Ужгород: ТІМРАНИ, 2015. 140 с.
7. Словська І.Є. Конституційно-правовий статус парламенту – Верховної Ради України: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 335 с.
8. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. Вид. 2-ге. випр., допов. Київ, 2015. 208 с.

Допоміжна література

1. Агафонова Н. В. Конституційна реформа в Україні: поняття, інституційний механізм та забезпечення ефективності: автореф. дис. на здобуття наук ступеня к.ю.н.: 12.00.02 / Інститут законодавства Верховної Ради України. Київ. 2017. 38 с.
2. Алмаші І.М. Загальна декларація прав людини ООН як джерело конституційного права України. Науковий Вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2015. Випуск 34, ч. 1. С. 72 – 76.
3. Баштанник А. Особливості регулювання діяльності органів державної влади в умовах децентралізації. Public Administration. 2018. №. 1. С. 36.
4. Бенько І. Д., Скочинський В. І. Сучасний стан і особливості діяльності органів місцевого самоврядування та їх вплив на організацію обліку. Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія: матеріали IV міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. 28 грудня 2018 рік . Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С. 69-70.
5. Белов Д. М. Конституціоналізм в Україні в умовах єдиного європейського демократичного простору. Порівняльно-аналітичне право. 2013. №. 3. С. 92-93.
6. Белов Д.М. Перетворення конституції: особливості практичної реалізації. Європейські перспективи. 2012. № 3, ч. 2. С. 12-16.
7. Белов Д.М. Прийняття та перегляд Основного закону: окремі аспекти. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія Право. 2011. Випуск 16. С. 59-61.
8. Белов Д.М. Проблеми реформування української моделі державної влади. Вісник Запорізького національного університету. Серія Юридичні науки. 2012. № 2, ч. 1. С. 57-62.
9. Белов Д.М. Реформування державної влади в Україні: аналіз положень Основного закону України. Форум права. 2012. № 1. С. 82-87.
10. Бисага Ю.М. Право на судовий захист: конституційно-правовий аспект: монографія. Ужгород : Гельветика, 2015. 207 с.

11. Бисага Ю.М., Белова М.В., Фрідманський Р.М., Функції поліції: міжнародний досвід налагодження взаємодії з громадянами та шляхи його адаптації в Україні. Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». Випуск 84. Ч. 4. С. 117-119. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/>
12. Бисага Ю.М., Гомонай В.В., Чечерський В.І., Васильчук Л.Б., Греца С.М. Конституційно-процесуальне право України : Підручник (виданняперероблене, доповнене та вдосконалене). Ужгород: РІК-У, 2024. 436 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/66632>
13. Веніславський Ф. Конституційний лад та суспільний ідеал: до питання про базові цінності конституційного ладу України. Право України. 2010. №.2. С. 120-128.
14. Конституційне право України: підручник. 12-те видання перероблене та доповнене. Ужгород «РІК-У». 2024. Подано до друку.
15. Парламентаризм. Підручник: Курс лекцій для студентів юридичного факультету. Бисага Ю.М., Пирого І.С. Ужгород. 2024. 121 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/66200>

Нормативно-правові джерела

1. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 . № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
2. Про вибори народних депутатів України: Закон України від 17 листопада 2011 року № 4061-VI. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4061-17#Text>
3. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
4. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
5. Про заснування поста Президента Української РСР і внесення змін та доповнень до Конституції (Основного Закону) Української РСР: Закон України від 05 липня 1991 р. № 1293-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1293-12#Text>
6. Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим: Закон України; Конституція від 23.12.1998 № 350-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14#Text>
7. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
8. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04 квітня 1995 р. № 116/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>
9. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-V III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
10. Про ліквідацію Конституційної Асамблеї: Указ Президента України від 01.12.2014 № 901/2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/901/2014#Text>
11. Про ліквідацію Національної конституційної ради: Указ Президента України від 02.04.2010 № 477/2010. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/477/2010#Text>
12. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Про місцеві вибори: Закон України від 14 липня 2015 р. №595-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/595-19#Text>
14. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09 квітня 1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
15. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 № 2625-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>
16. Про Президента Української РСР: Закон Української РСР від 05.07.1991 № 1295-XII.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1295-12#Text>

17. Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим: Закон України від 16 червня 2011 р. № 3530-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3530-17#Text>

18. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 р. № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>

19. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07.2002 № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>

20. Про статус народного депутата України: Закон України від 17 листопада 1992 р. № 2790-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>

21. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

22. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 № 776/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>

23. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

24. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30 червня 2004 року № 1932-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-15#Text>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm> – Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія.

2. <http://www.lsl.lviv.ua/> - Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника.

3. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

4. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.

5. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html> - каталог національних бібліотек та інформаційних центрів України.

6. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libweb.html> - каталог національних бібліотек країн світу.

7. <http://www.nbuv.gov.ua/portal/books.html> - каталог електронних бібліотек України.

8. <http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html> - реферативна база даних НБУ ім. В.І.Вернадського (включаючи юридичні науки).

9. <http://www.nbuv.gov.ua/online-2010/> - передплачені науково-інформаційні ресурси НБУ ім. В.І.Вернадського.

10. <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/> - електронні наукові видання НБУ ім.В.І.Вернадського.

11. <http://www.friends-forum.com/forum/printthread.php?t=5838&pp=30> - енциклопедії та словники.

12. <http://www.lib.com.ua/> - електронна бібліотека.

13. <http://www.slovari.org> – каталог словників (у тому числі, юридичні)

14. <http://www.ebk.net.ua> – повні тексти юридичних книг (бібліотека Князева).

15. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.htm> - юридична бібліотека (Україна)

16. <http://pravo.biz.ua/> - юридична бібліотека (Україна).

17. <http://www.vuzlib.net/> - економіко-правова бібліотека (оцифровані підручники)

18. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> – безкоштовна здобувач освітиська бібліотека юридичних ресурсів.

19. www.lawukraine.com - каталог юриста. 20. www.defence.com.ua - сам собі юрист.